

Norrköpings kommun
norrkoping.kommun@norrkoping.se

Rektorn vid Hultdalsskolan
jenny.ostlund@edu.norrkoping.se

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn i Hultdalsskolan
i Norrköpings kommun

Tillsyn i Hultdalsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Norrköpings kommun under 2012 och 2013.

Hultdalsskolan besöktes av Skolinspektionen den 6 februari 2013.

Fakta om skolan

Utbildningen vid Hultdalsskolan omfattar årskurs 7 till årskurs 9. Vid tillsynsbesöket hade skolan 236 elever som är fördelade på tre årskursvisa arbetslag. Hultdalsskolan ligger i Åby samhälle, strax norr om Norrköping. Vid skolan finns bibliotek, idrottshall, fritidsgård och en mindre simhall. Skolan leds av en rektor som har delegerat vissa arbetsuppgifter och beslut gällande särskilt stöd till skolans specialpedagog.

Skolinspektionen har tagit del av nationell statistik som visar elevernas kunskapsresultat i årskurs 9. Under den senaste femårsperioden har andelen elever som når målen/kraven i alla ämnen varierat mellan 80,0 och 89,4 procent. Av statistiken från 2012 framgår att 89,4 procent av eleverna vid Hultdalsskolan nådde målen i samtliga ämnen. Värdet har förbättrats under den senaste femårsperioden och det är en högre andel än i riket (77,4 procent) som når målen i alla ämnen. År 2012 var det genomsnittliga meritvärdet 210,4. Av statistiken går det även att utläsa att det är stor skillnad mellan flickors och pojkars resultat. Det genomsnittliga meritvärdet för flickor som slutade grundskolan våren 2012 var 230,8 och för pojkar 192,2. Det är även en högre andel flickor som når målen i alla ämnen. Vidare framgår att 95,2 procent av eleverna vid Hultdalsskolan var behöriga till yrkesprogram och att 94,2 procent var behöriga till högskoleförberedande program 2012. Båda dessa värden är högre i jämförelse både med elever som avslutade sin grundskola 2012 i Norrköpings kommun och i riket.

Helhetsbedömning

Hultdalsskolans kunskapsresultat visar att de flesta elever når grundläggande behörighet till gymnasiet och att fler elever än genomsnittet för riket år 2012 erhåller betyg i samtliga ämnen. I de fall ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne är det viktigt att en skriftlig bedömning av elevens kunskapsutveckling utformas i enlighet med författningarnas krav.

Rektorn vid Hultdalsskolan har det övergripande ansvaret för skolans kvalitetsarbete och det förs regelbundet diskussioner i olika grupperingar om vad som kan utveckla verksamheten och om undervisningens innehåll. Underlaget till dessa pedagogiska forum tar sin utgångspunkt i forskning och beprövad erfarenhet. Rektorn har skapat ändamålsenliga former för uppföljning och analys av verksamheten både när det gäller uppföljning av kunskapsresultat och övergripande läroplansmål. Utifrån dessa uppföljningar och analyser av vad som påverkar och orsakar Hultdalsskolans resultat och måluppfyllelse har personalen tillsammans med rektorn identifierat utvecklingsområden och även beslutat vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas.

De olika utvecklingsområdena beskrivs i så kallade "aktionsplaner" och skolan har i planeringen av dessa planer olika tidpunkter under läsåret när de ska följas upp och diskuteras. Förutom högre måluppfyllelse arbetar skolan detta läsår för att skapa utvecklande samtal, öka elevernas ansvar och makt över det egna lärandet, ökad elevdemokrati och inflytande samt förnyat synsätt när det gäller att personalen har positiva förväntningar på eleverna. Mot bakgrund av den stora skillnaden av pojkars och flickors resultat kan skolan dock i högre grad utmana pojkarna så att de når längre i sin kunskapsutveckling och når ett högre meritvärde.

Av vad som framkommit i tillsynen är Hultdalsskolan lugn och trygg. Skolan arbetar aktivt med ett förebyggande värdegrundsarbete som till viss del leds av skolans trygghetsgrupp. Under året genomförs olika aktiviteter på klass-, arbetslags- och skolnivå för att skapa sammanhållning mellan elever och en "vi-känsla" på skolan.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 2 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Norrköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Säkerställa att en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling utformas i enlighet med författningarnas krav.

Motivering

Skriftlig bedömning

Enligt skollagen ska en skriftlig bedömning av elevens kunskapsutveckling i ämnet ges i de fall ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne. Av bedömningen får också de stödåtgärder som har vidtagits framgå. Bedömningen ska undertecknas av läraren.

Av förarbetena (Skr. 2001/02:188) framgår att ett sådant dokument ska styrka den arbetsinsats som eleven gjort och de kunskaper som eleven har, vilket är betydelsefullt för självkänsla och självbild. Vidare beskriver den elevens studieutveckling, innehåller information om vilka mål som uppnåtts under grundskoletiden samt redovisar vilka stödåtgärder som satts in. Det blir också en viktig information för mottagande personal i gymnasieskolan så att eleven så snart som möjligt kan få det kompletterande stöd som behövs för att nå minst godkänt. Även i budgetpropositionen 2003/04 beskrivs syftet med en skriftlig bedömning. Ett exempel som nämns är att om ett språkval har avbrutits så att betyg inte kan sättas, ska eleven istället få en skriftlig bedömning som ska redovisa vilka kunskaper och färdigheter eleven tillägnat sig i ämnet.

Enligt Skolinspektionen är syftet med en skriftlig bedömning att synliggöra vilka kunskaper eleven tillägnat sig i de fall eleven inte når upp till målen eller kunskapskraven för betyget E i ämnet. Elever har i allmänhet under sina år i grundskolan tillägnat sig vissa kunskaper i förhållande till kunskapskraven i ämnena. Bedömningen bör därför i varje ämne innehålla dels en redogörelse för vilka delar av kunskapskravet eleven uppnått, dels en beskrivning av elevens kunskapsutveckling i förhållande till de delar av kunskapskravet som eleven inte nått.

Det är särskilt viktigt att en skriftlig bedömning tydligt och konkret synliggör vilka kunskaper eleven tillägnat sig, eftersom det är ett dokument som inte bara riktar sig till elev och vårdnadshavare, utan t ex kan användas vid övergång till gymnasieskola eller för att visa en arbetsgivare vilka kunskaper eleven har.

Skolinspektionen har tagit del av skriftliga bedömningar från Hultdalsskolan daterade i juni 2012. Samtliga bedömningar utgår från tidigare kursplaner och är utformade på samma sätt oavsett ämne. Av bedömningen framgår alla de mål som eleven ska ha uppnått i slutet av det nionde skolåret enligt kursplanen för respektive ämne. Målen är numrerade och under rubriken "Följande mål har eleven uppnått" anges de mål eleven uppnått genom att ange siffran för målet.

Skolinspektionen konstaterar att skolans skriftliga bedömningar inte utgör en fullständig bedömning av elevens kunskapsutveckling i förhållande till kursplanens mål och betygskriterier för ämnet (numera kunskapskrav). Detta eftersom bedömningen saknar en beskrivning av elevens kunskapsutveckling i förhållande till de delar av betygskriterierna/kunskapskraven som eleven inte nått.

Skolinspektionen bedömer att skolans skriftliga bedömningar inte utformats i enlighet med författningens krav.

Författning

10 kap. 22 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun en anmärkning.

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Beslut om åtgärdsprogram fattas inte enligt författningarnas krav.
- Av åtgärdsprogrammen framgår inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Skolan ska ge alla barn och elever möjlighet att nå utbildningens mål. En del i detta arbete är att skolan ska ge det särskilda stöd en elev behöver. Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet har en central roll i skolans arbete med särskilt stöd genom att vara en hjälp för personalen när det gäller planering och utveckling av den pedagogiska verksamheten kring den enskilde eleven. Det är samtidigt en skriftlig bekräftelse på de stödåtgärder som ska vidtas och bidrar till att ge en överblick.

Vidare framgår av skollagen att åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn kan överlåta denna beslutanderätt, förutom i de fall stödet innebär särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning eller anpassad studiegång.

På Hultdalsskolan utarbetas åtgärdsprogram för samtliga elever som är i behov av särskilt stöd. Rektorn har överlåtit rätten att fatta beslut om åtgärdsprogram till skolans specialpedagog, som i sin tur kontinuerligt återrapporterar till rektorn.

Skolinspektionen har tagit del av exempel på åtgärdsprogram som utarbetats. Innehållet i Hultdalsskolans åtgärdsprogram är av god kvalitet och det framgår tydligt vilka behoven är och vilka konkreta åtgärder som skolan ska genomföra för att tillgodose behoven. Dock saknas information om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta måste tydligt framgå av ett åtgärdsprogram, redan då beslutet om åtgärdsprogrammet fattas.

Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att när ett åtgärdsprogram ska följas upp och det finns åtgärder som ännu inte är slutförda kan åtgärdsprogrammet korrigeras, enligt direktiv från kommunen och den mall som är framtagna centralt. En korrigeringsring kan även innebära ett tillägg till det redan beslutade åtgärdsprogrammet.

Skolinspektionen vill särskilt framhålla att ett nytt beslut alltid ska fattas om innehållet i åtgärdsprogrammet förändras. Fattas inte ett nytt beslut medför det att elever och vårdnadshavare inte får möjlighet att överklaga åtgärdsprogrammet, så som lagstiftningen föreskriver.

Under tillsynens gång har rektorn uppgett att man kommer att ändra rutinen så att ett nytt beslut fattas då innehållet i programmet ändras. Skolinspektionen avstår därför från ingripande i denna del.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att åtgärdsprogram inte utformas enligt författningarnas krav, då det inte framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Hultdalsskolan bedriver som helhet ett gott arbete med att ge eleverna särskilt stöd, vilket dokumenteras i åtgärdsprogram. Därför bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig. Rektorn förutsätts åtgärda bristen och någon redogörelse behöver inte lämnas till Skolinspektionen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Sofia Lindstrand och undervisningsråd Gun Bystedt-Nordqvist.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Rut Hård af Segerstad
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i beslutet grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).